

Liite, kh 23.10.2023, Hyvinvointilautakunnan vastine tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomukseen

Hyvinvointilautakunta 14.09.2023 § 85
524/00.03.00.02/2022

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta on arvioinut kunnan vuoden 2022 toimintaa 24.5.2023 päivätyssä arviointikertomuksessa. Arviointia on suoritettu myös lautakuntakohtaisesti ja tarkastuslautakunnan jättäessä arviointikertomuksen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi se on pyytänyt, että esitetyistä havainnoista saataisiin lautakunnilta selvitykset siten, että ne voidaan käsitellä vuoden 2023 loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessa arvioinut seuraavia kuntastrategisia painopisteitä:

- Liperi kasvaa
- lisää työllisyyttä ja elinvoimaisuutta
- houkutteleva työnantaja
- vakaa talous

Hyvinvointilautakunnan toimivaltaan kuuluvista asioita tarkastuslautakunta on kehottanut kiinnittämään huomiota varhaiskasvatuksen määräaikaisten työsuhteiden suureen määrään, uusien työntekijöiden riittävään perehdytykseen, kehityskeskustelujen dokumentointiin sekä esihenkilöiden työehtosopimusosaamisen kehittämiseen. Lisäksi tarkastuslautakunta on nostanut esille, että hyvinvointipalveluiden muutetun talousarvion toimintakatteen ylitys oli 2 %.

Varhaiskasvatuksessa henkilöstön määräaikaisten työsuhteiden määrä on suurempaa kuin muilla palvelualueilla. Määräaikaisten työsuhteiden perusteet ja kokonaisuus on tarkasteltu sekä keväällä 2022 että keväällä 2023. Määräaikaisuuksien taustalla on hyvin usein kelpoisuuden puuttuminen, työloman sijaisuus tai hankerahoitus. Varhaiskasvatustalain mukaisesti ei-kelpoisen työntekijän voi palkata enintään vuodeksi. Kaikkiin varhaiskasvatuksen opettajan paikkoihin ei ole saatu rekrytoitua kelpoisia opettajia, joten useisiin tehtäviin on jouduttu palkkaamaan ei-kelpoinen työntekijä.

Päiväkotiryhmät ovat Liperissä suurelta osin kahden kasvattajan ryhmiä. Tällainen rakenne on haavoittuva poissaolotilanteissa ja sijaisten palkkaaminen on välttämätöntä. Määräaikaisten suurta määrää selittää myös se, että toimintakauden aikana lapsimäärän kasvaessa kahden kasvattajan ryhmiä on kasvatettu määräaikaisen henkilöstön voimin kolmen kasvattajan ryhmiksi. Lakisääteisen suhdeluvun tulee toteutua ja lisähenkilöstön palkkaaminen näissä tilanteissa on ollut välttämätöntä.

Jatkossa palvelualueella kiinnitetään enemmän huomioita ryhmien muodostamiseen ja talousarviosuunnitteluun, jotta määräaikaisten määrää saadaan vähennettyä. Toimivan arjen rakentamisen myötä pyritään vähentämään henkilöstön vaihtuvuutta.

Suurin osa Liperin kunnan henkilöstössä työskentelee hyvinvointipalveluissa. Tästä syystä tarkastuslautakunnan huomiot uusien työntekijöiden riittävästä perehdytyksestä, kehityskeskustelujen dokumentoinnista sekä esihenkilöiden työehtosopimusosaamisen kehittämistä viedään esihenkilöiden työkokouksissa huomioitaviksi kehittämiskohteiksi.

Hyvinvointipalveluiden talouden ennakointi vuonna 2022 oli vaikeaa ja talousarviota muutettiin useita kertoja. Hyvinvointilautakunta haki kunnanvaltuustolta muutosta talousarvioon ensimmäisen ja toisen talouskatsauksen yhteydessä, jotka kunnanvaltuusto hyväksyi. Valtuuston päätöksiensä pohjalta hyvinvointilautakunta päivitti käyttösunnitelman vastaamaan valtuuston hyväksymää talousarviota kokouksissaan 16.6.2022 §:ssä 77 sekä 15.9.2022 §:ssä 97. Hyvinvointipalveluiden kolmas määrärahamuutos on hyväksytty valtuustossa 19.12.2022 §:ssä 66. Näiden lisäksi hyvinvointilautakunta on tehnyt sisäisiä määrärahamuutoksia kokouksissaan 25.8. ja 17.11.2022.

Liperin kunta saa Honkalammen koulun oppilaista Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuutta. Nämä tulot kirjataan kirjanpidossa valtionosuuksiin eikä toimintatuottoihin. Tämän asian takia hyvinvointipalveluiden talouden seurannassa ja raportoinnissa tarkastellaan vuosikatetta eikä toimintakatetta kuten yleensä. Hyvinvointipalveluiden vuosikatteen ylitys oli 0,6 % eli 149 000 €. Ylitykseen vaikuttivat mm. useiden tilojen muutostyöt ja varustaminen, varhaiskasvatuksen lakimuutokset sekä kasvaneet sijaiskustannukset. Tarkat talousarvion ylitykseen vaikuttaneet seikat on avattu hyvinvointilautakunnan kokouksen 23.2.2023 pykälässä 20.

Talouden suunnittelu ja seuranta ovat laki- ja toimintaympäristöjen muutosten keskellä haastavaa. Talousarvion toteutumista arvioidaan

säännöllisesti ja suunnitteluun pyritään edelleen kiinnittämään runsaasti huomiota.

Valmistelija	Hyvinvointijohtaja Lappalainen Riitta
Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Lappalainen Riitta
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle pykälässä esitetyn selvityksen tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	Tarkastuslautakunta
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja p. 040 834 7185